

Vraag en Antwoord

1. Waar staat Een Ander Joods Geluid voor en wat wil het bereiken?

Een Ander Joods Geluid (EAJG) ontstond in 2001 als tegengeluid voor de gebruikelijke opvattingen over de oorzaken en oplossingen van het Israëliisch-Palestijnse conflict: het recht van de één kan niet worden gewonnen ten koste van het recht van de ander. EAJG ziet het daarom als zijn taak om juist ook in Nederland te wijzen op de noodzaak mensen niet als groep weg te zetten en groepen mensen niet tegen elkaar uit te spelen. Wij werken vanuit een lange Joodse traditie van dialoog, verdraagzaamheid en respect voor de ander, de 'vreemdeling'.

Een Ander Joods Geluid voelt zich betrokken bij Israël en is juist vanuit deze betrokkenheid bezorgd over de toekomst en het voortbestaan van het land. Onze bezorgdheid wordt gevoed door toenemend onbehagen over de Israëliische bezetting van Palestijns gebied en de mensenrechtenschendingen die hiermee gepaard gaan. De achterban van EAJG deelt de overtuiging dat vrede, veiligheid en rechtvaardigheid voor Israël en Israëli's alleen mogelijk zijn als ook de Palestijnen daarin ten volle delen middels een eigen staat: geen veilig Israël zonder een Palestijnse staat naast de staat Israël. Het volledig beëindigen van Israëls bezetting van de Palestijnse gebieden is niet de enige, maar wel een belangrijke en noodzakelijke voorwaarde voor het realiseren van deze doelstelling.

Ons doel is om in Nederland en in EU-verband de kritische Joodse stem te laten klinken en de terughoudendheid vanuit de Joodse gemeenschap om openlijk kritiek op Israël te uiten, te doorbreken. Daarnaast geeft EAJG steun en bekendheid aan kritische noties vanuit niet-Joodse hoek. Dat laatste betekent niet noodzakelijkerwijs dat die opvattingen door EAJG worden onderschreven, wel dat zij volgens EAJG van betekenis zijn in de discussie.

Wij streven naar een actieve, evenwichtige rol van Nederland ten opzichte van Israël en de Palestijnen, ook vanuit de Europese Unie. Daarbij past de kanttekening dat het om een conflict gaat waarbij er een grote ongelijkheid bestaat in macht- en krachtverhoudingen tussen beide partijen en derhalve voor een evenwichtige benadering niet kan worden volstaan met het uitgangspunt 'waar er twee vechten, hebben er twee schuld'.

2. Hoe wil Een Ander Joods Geluid zijn doelstellingen bereiken?

EAJG wil bijdragen aan een rechtvaardige en vreedzame oplossing van het conflict in Israël en Palestina; zonder die oplossing zal er geen stabiliteit in het Midden-Oosten zijn en zullen spanningen tussen bevolkingsgroepen, met name tussen Joden en Moslims, in onze eigen steden en straten toenemen. Aan de situatie in Israël en Palestina kunnen wij niet rechtstreeks iets doen, we zien het daarom als onze taak hier in Nederland te werken aan verbinding tussen deze bevolkingsgroepen en het tegengaan van discriminatie en polarisatie in het algemeen, naast het verschaffen van informatie over de situatie in Israël en Palestina.

Wij mengen ons actief in het Nederlandse debat over Israël en het Israëlisch-Palestijnse conflict. Hierbij baseren wij ons onder andere op de kritische stemmen in Israël zelf en op andere vergelijkbare kritische Joodse organisaties buiten Israël. Op deze manier laten we zien dat het andere Joodse geluid bestaat en springlevend is, zowel in Nederland en in Israël zelf, als elders, en dat een fundamenteel andere analyse en oplossingsrichting mogelijk is dan gewoonlijk voorgestaan wordt in Joodse kring. Eén van de manieren waarop we dit doen is het verspreiden van gedegen en actuele informatie en opinie over de ontwikkelingen in de regio. Ook treden we op in de media en organiseren we evenementen en bijeenkomsten. Hierbij willen we ook een jongere generatie bereiken. Daarnaast geven we een stem aan die Israëli's en anderen die zich uitspreken tegen mensenrechtenschendingen en tegen de bezetting van Palestina. Een Ander Joods Geluid is een betrouwbare bron van informatie en een bron van originele analyse.

Wij merken dat het debat over Israël en Palestina de laatste jaren veranderd is. Er spelen andere zaken dan vroeger, met name rond de Palestijnse oproep tot boycot, desinvestering en sancties (BDS). Als gevolg hiervan bevinden wij ons steeds vaker in de positie dat wij moeten opkomen voor de rechten op vrije meningsuiting en vergadering in Nederland en Europa. Dit zijn rechten die kennelijk niet langer vanzelfsprekend zijn. Een andere ontwikkeling is het publieke debat over antisemitisme. Als Joodse organisatie worden wij steeds vaker gevraagd onze mening hierover te geven, onze expertise te delen en beleidsvoorstellen te doen.

3. Wat heeft Een Ander Joods Geluid bereikt?

Een Ander Joods Geluid heeft laten zien dat het onder Joden geen vanzelfsprekendheid is om alles wat Israël doet kritiekloos te verdedigen en te

steunen. We worden gehoord en begrepen als een alternatieve Joodse stem over Israël en stimuleren daarmee een meer open debat over het Israëlisch-Palestijnse conflict in de Nederlandse samenleving. Bovendien ervaren andere critici van de Israëlische politiek de opvattingen van EAJG als een steun in de rug. Dat betekent overigens niet dat Een Ander Joods Geluid op zijn beurt alle kritiek van derden blindelings volgt.

4. Wie maken deel uit van Een Ander Joods Geluid?

Een Ander Joods Geluid is een Joodse organisatie voor en door Joden. We worden ook gesteund door vele niet-Joden die zich in onze uitgangspunten en standpunten kunnen vinden. De organisatie wordt geleid door de directeur Max Wieselmann. Het bestuur bestaat anno 2017 uit Jaap Hamburger (voorzitter), Alfred Feberwee, Raymond Nethe (secretaris/penningmeester), Hedy d'Ancona, Moshe Gilula, Martine Groen en Andras Krahl. Daarnaast is er een Comité van Aanbeveling, bestaande uit Harry de Winter, Hedda van Gennep, Felix Rottenberg, Marjan Sax en Dieuwertje Blok.

5. Met wie voelt Een Ander Joods Geluid zich verbonden?

Wij voelen ons in eerste instantie verbonden met het 'andere Israël', dat bestaat uit vele vredesgroepen en mensenrechtenorganisaties, maar ook individuen zoals kritische schrijvers, journalisten, opiniemakers en anderen in Israël. Het 'andere Israël' staat sinds begin 2009 steeds vaker en massiever onder druk, door tal van beperkende bestuurlijke en wettelijke maatregelen. Het is tevens doelwit van campagnes uit de Israëlische samenleving en door de Israëlische overheid met als doel kritiek te marginaliseren en te delegitimeren. Sinds 2016 is een deel van het 'andere Israël' verenigd in SISO (Save Israel, Stop the Occupation), waarbinnen Joods Israël verbonden wordt met de Joodse Diaspora. Verbondenheid is er ook met al die krachten aan Palestijnse kant die streven naar volledige individuele en nationale gelijkberechtiging van Palestijnen binnen en buiten Israël.

Binnen Nederland en de EU voelen wij ons nauw verbonden met organisaties zoals SIVMO (Steuncomité Israëlische Vredesgroepen en Mensenrechten organisaties), gate48 - Platform voor Kritische Israëli's in Nederland, UCP (United Civilians for Peace) en EJJJ (European Jews for a Just Peace, een samenwerkingsverband van kritisch-Joodse groepen in Europa). Daarnaast voelt Een Ander Joods Geluid zich verbonden met organisaties en individuen binnen en buiten Nederland en Israël waarvan de doelstellingen in lijn zijn met die van Een Ander Joods Geluid, zoals Jews for Justice for Palestinians in Groot-

Brittannië (JfJfP), Jewish Voice for Peace in de Verenigde Staten (JVP) en de Faculty For Israeli Palestinian Peace (FFIPP). Met organisaties als JCall (actief in een aantal Europese landen) en het Amerikaanse JStreet voelt EAJG zich ook verbonden, alhoewel er ook verschillen zijn.

Sinds eind 2016 is er, op initiatief van EAJG een coalitie van Joodse kritische groepen in Europa gevormd, gericht op gezamenlijke activiteiten en het doen ontstaan van een krachtige internationale Joodse kritische stem. Deze coalitie draagt de naam Open Network of Jews for Justice, ONeJJ.

6. Hoe wordt Een Ander Joods Geluid gefinancierd?

Een Ander Joods Geluid wordt financieel ondersteund door particuliere donateurs en diverse fondsen.

7. Op welke manier brengt Een Ander Joods Geluid zijn visie naar buiten?

Wij dragen onze opvattingen vooral uit richting media, publiek en politiek. We publiceren een nieuwsbrief en factsheets, organiseren debatten, lezingen, huiskamerbijeenkomsten en achterbanbijeenkomsten en wij zijn actief op [Facebook](#) en [Twitter](#). Daarnaast sturen wij regelmatig oproepen tot [actie](#) uit, verschijnen opinies van EAJG in de media - zowel in kranten als op TV, radio en opiniesites - en voeren wij het woord op bijeenkomsten en bij lezingen en debatten. Ook wenden wij ons op geëigende momenten tot ambtelijke functionarissen en politici, opinie- en beleidsmakers, geschillencommissies en rechterlijke colleges.

8. Is Een Ander Joods Geluid een religieuze organisatie?

We zetten ons in voor het andere Israël mede vanuit de Joodse humanitaire-ethische traditie, onze interpretatie van de Joodse geschiedenis en de volle breedte van het internationaal recht. Een Ander Joods Geluid is zelf geen religieuze organisatie, maar onderkent wel dat religieus-nationalistische opvattingen een rol spelen in het conflict.

9. Hoe staat Een Ander Joods Geluid tegenover het zionisme?

De opvattingen over wat zionisme is lopen vanaf het ontstaan van deze politieke stroming uiteen, zowel binnen als buiten de Joodse gemeenschap. Sommigen binnen de achterban van Een Ander Joods Geluid beschouwen zichzelf als zionistisch, anderen niet of nemen hier geen positie over in. Een Ander Joods Geluid tornt niet aan het bestaansrecht van Israël als seculiere

staat geïntegreerd in het Midden-Oosten, met gelijke rechten voor al haar burgers.

10. Ziet Een Ander Joods Geluid een verband tussen antisemitisme en antizionisme?

Wij zien antizionisme of kritiek op de politiek of het beleid van de staat Israël niet als antisemitisme. Stelling nemen tegen deze opvatting was zelfs een van de redenen waarom Een Ander Joods Geluid is opgericht. Tegelijkertijd pleiten wij voor een spaarzaam gebruik van termen als zionisme en antizionisme in het politieke debat, omdat zij voor meerdere uitleg vatbaar zijn. Sommige critici van de expansiepolitiek van Israël zien zichzelf (desondanks) als zionist en voor vele antizionisten staat het bestaansrecht van de staat Israël buiten kijf.

11. Welke invloed heeft het conflict tussen Israël en de Palestijnen op de verhouding tussen joden en moslims in Europa?

Joden en moslims in Europa gaan met elkaar om als kameraden, medestanders, concurrenten en tegenstanders. Allereerst de religieuze overwegingen: sommige joden en moslims zijn ervan overtuigd dat hun gemeenschappelijke belangen als monotheïstische, religieuze en etnische minderheden in Europa de verschillen overstijgen. Zij zien zich in meer of mindere mate als nazaten van dezelfde voorvader, Awraham/Ibrahim, en als drager van dezelfde historische taak. Andere joden en moslims denken hier anders over: zij focussen op de religieuze en culturele verschillen. Veel moslims en joden zijn hier helemaal niet mee bezig, en er zijn ook moslims die uit religieuze overwegingen een hekel aan joden hebben.

Politiek gezien is de scheidslijn duidelijker. Joden ondersteunen Israël, kritisch of niet, en moslims engageren zich uit morele overwegingen met de Palestijnse zaak. Zij zien het als hun taak op te komen voor de belangen van de Palestijnen, die deels als moslims hun geloofsgenoten zijn. Sommige moslims voelen zich aangespoord door de anti-Israëliëse propaganda die uit allerlei politieke motieven wordt verspreid in hun land van herkomst, of het land van herkomst van hun (groot)ouders.

Zolang het conflict geen bevredigende oplossing heeft, blijven veel joden en moslims in Europa op dit punt tegenover elkaar staan. In dit kader wordt vaak gesproken over de import van het conflict naar Europa. Het is echter niet zo dat het Israëlisch-Palestijnse conflict alle wederzijdse contacten tussen beide groepen beïnvloedt en bemoeilijkt. Dit verschilt van persoon tot persoon.

Sommige joden zien parallellen tussen het huidige islamofobe klimaat en historische anti-Joodse maatregelen. Zij strijden zij aan zij met moslims tegen islamofobie. Andere joden en moslims leven volledig langs elkaar heen.

12. Bevordert het conflict antisemitisme in Europa?

Ja en nee. Het antisemitisme heeft een lange geschiedenis die eeuwen terug gaat, lang voor de stichting van de staat Israël en het ontstaan van het conflict. Antisemitisme-deskundigen stellen dat het antisemitisme een psychologische methode van individuen, groepen en overheden is om onmacht en woede te kanaliseren tot een obsessie jegens de Jood als vijand. De antisemiet gebruikt hier varianten van een aantal eeuwenoude patronen voor: de jood als woekeraar, als gifmenger, als iemand die zuiverheid corrumpeert, etc. Deze obsessie bestond al lang voor Israël werd gesticht. Als antisemitisme iets van alle tijden is, bestaat het nu ook. Op dit moment is de kritiek op de staat Israël voor sommige antisemieten een middel om hun antisemitische standpunten cachet te geven. Het conflict is dus een middel om hun antisemitisme te uiten.

Andere uitingsvormen zijn argumenten over joden die 'de media beheersen', of 'achter de crisis zitten'. Deskundigen menen dat wanneer het Israëlisch-Palestijnse conflict opgelost zou zijn, antisemieten iets anders zullen verzinnen om hun obsessie mee te kunnen voeden, bijvoorbeeld dat joden verantwoordelijk zijn voor de klimaatverandering. De meeste mensen die kritiek leveren op Israël zijn echter helemaal geen antisemieten. Hun motivatie is geheel anders. Zij leveren gerechtvaardigde kritiek op de Israëlische bezetting of op het nationalisme van de staat Israël. Antizionisme - kritiek op de heersende Israëlische nationalistische ideologie - is geen antisemitisme. Wat Een Ander Joods Geluid betreft is de één-op-één gelijkstelling van Israël en joden onjuist. Israël is een gewoon land, met een meerderheid van de bevolking die joods is, en een minderheid die dat niet is.

Iets anders is de verbinding die wordt gelegd tussen Israël en individuele joodse burgers in Europa, als zouden deze joden op de een of andere manier verantwoordelijk zijn voor wat er in Israël gebeurt. Dit wordt door veel joden ervaren als bedreigend. Recent geweld tegen joodse doelen in Toulouse, Parijs, Brussel en Kopenhagen dat anti-Israëliësch werd gemotiveerd, maakt joden bang. Het waren incidenten, maar wel zeer serieuze, waartegen joden zich terecht willen beschermen. Maar is deze bedreiging antisemitisch? Volgens de theorie misschien niet, maar in de praktijk voelt het wel zo. Het uitblijven van

een oplossing voor het conflict zal het dreigen met geweld, het daadwerkelijke geweld en de angst voor het geweld slechts doen toenemen.

Een complicerende factor is dat vele joden in Europa hun joodse identiteit stevig hebben verbonden met het reilen en zeilen van Israël, uit religieuze motieven of juist als alternatief voor religieuze gevoelens. Kritiek op Israël, ook de meest zachtmoedige, ervaren zij als kritiek op zichzelf. Dit zorgt voor angstgevoelens, het zogenaamde 'achter elke boom een antisemiet zien', terwijl daar heel vaak geen reden voor is. Vanuit Israël wordt intussen de boodschap uitgedragen dat de Israëlische regering spreekt namens alle joden in de wereld en de belangen behartigt van alle joden, waar zij ook wonen. Dit maakt het er niet eenvoudiger op.

13. Is Een Ander Joods Geluid pro-Israëliësch of pro-Palestijns?

Wij zijn tegen de bezetting, vanuit de gedachte dat deze destructief is voor de toekomst van zowel Israël's als Palestijnen. Wij wijzen daarom de valse tegenstelling af, die gecreëerd wordt met de termen 'pro-Israëliësch' of 'pro-Palestijns'. De visie van EAJG op de regio en het Israëlisch-Palestijnse conflict beoogt een vreedzame, gelijkwaardige en rechtvaardige toekomst voor alle inwoners van Israël en Palestina. Een Ander Joods Geluid erkent verder dat zowel Israël's als Palestijnen beide - op uiteenlopende gronden - goede redenen hebben om zich door de ander, en door de bondgenoten van de ander, bedreigd te voelen. Het is van belang om begrip te tonen voor deze wederzijdse angst, zonder die tot absolute leidraad te nemen, maar juist met het doel die weg te nemen.

14. Meet Een Ander Joods Geluid niet met twee maten, Israël mag zich toch verdedigen tegen het geweld van Palestijnse zijde?

Wij vinden dat Israël vanzelfsprekend binnen de daarvoor geldende internationaalrechtelijke normen haar burgers mag beschermen tegen geweld van Palestijnse of andere zijde. Op diezelfde manier hebben ook Palestijnse burgers recht op bescherming tegen geweld van Israëlische zijde. Tegelijkertijd is er echter wel sprake van een ongelijkheid in de machtsverhoudingen tussen Israël - als bezettende en militair sterkere partij - en de Palestijnen. Een Ander Joods Geluid ziet Israël daarom als de partij die in verregaande mate de sleutel in handen heeft om het conflict tot een einde te brengen. Mede daarom legt Een Ander Joods Geluid veel nadruk op het handelen van Israël.

15. Is Een Ander Joods Geluid voorstander van een één- of tweestatenoplossing?

Een Ander Joods Geluid is van mening dat een einde aan de bezetting en aan de nederzettingenpolitiek een noodzakelijke maar nog niet voldoende eerste stap is in de richting van een oplossing van het conflict, los van de vorm die de oplossing aanneemt. Zoals de bekende Israëliische journalist Gideon Levy het formuleerde tijdens een lezing in Nederland: “Ik ben niet voor Israël, ik ben niet voor de Palestijnen, ik ben tegen de bezetting”. Daarnaast zijn gelijke rechten en plichten voor elk individu in het territorium essentieel. Gezien de ontwikkelingen ‘op de grond’ is hulp en vooral druk van derden, dat wil zeggen van de internationale gemeenschap, waaronder het Kwartet (Verenigde Staten, de Europese Unie, de Verenigde Naties en Rusland), onontbeerlijk om uit de impasse te komen.

EAJG erkent dat beide partijen ook tot een andere oplossing dan de tweestatenoplossing zouden kunnen komen - mits tot stand gebracht op een gelijkwaardige en democratische manier en ingebed in het internationaal recht. Zolang het officiële standpunt van de Palestijnen het streven naar een eigen staat is, naast de staat Israël, zal Een Ander Joods Geluid dit streven erkennen en ondersteunen. De vraag welke oplossing de voorkeur verdient, zou mede kunnen worden beoordeeld aan de hand van de praktische uitvoerbaarheid. Omdat elke oplossing (één staat, twee staten, een confederatie) specifieke problemen en bezwaren kent, valt aan dit criterium geen voorkeursoptie te ontleen.

Van groot belang acht EAJG het besef dat de huidige situatie alleen maar kan leiden tot voortgaande polarisering, tot schade voor beide volkeren. Een oplossing op basis van rechtvaardigheid en duurzaamheid is in het belang van beide partijen. Te vaak wordt het conflict gepresenteerd als een win-verlies situatie, in plaats van als een situatie waarin voor beide partijen gelijkelijk winst te behalen is uit een oplossing waarin tenminste gelijke individuele en collectieve rechten zijn gewaarborgd.

16. Is Een Ander Joods Geluid voorstander van het Palestijnse recht op terugkeer?

Wij vinden dat Israël tenminste zijn medeverantwoordelijkheid voor het ontstaan en voortbestaan van de Palestijnse vluchtelingenkwestie volmondig dient te erkennen. Pas daarna kan onderhandeld worden over de vraag hoe Israël een bijdrage kan leveren om dit probleem op te lossen, binnen de

daarvoor in gevallen als deze duidelijk door het internationaal recht gegeven kaders.

17. Wat vindt Een Ander Joods Geluid van de nederzettingen?

Een Ander Joods Geluid is verklaard tegenstander van de Israëlische nederzettingenpolitiek en ziet de bezetting en de daarmee onlosmakelijk verbonden nederzettingen op de Westelijke Jordaanoever als het belangrijkste, maar niet als het enige obstakel, om te komen tot een tweestatenoplossing. Een Ander Joods Geluid is van mening dat de nederzettingenpolitiek in de weg staat van een territoriaal aaneengesloten, economisch levensvatbare en politiek onafhankelijke Palestijnse staat en derhalve een tweestatenoplossing onmogelijk maakt. Een Ander Joods Geluid is daarom voorstander van een einde aan de nederzettingenpolitiek en voor het ontruimen van de nederzettingen, binnen de kaders die daarvoor gesteld zullen worden in een vredesakkoord tussen Israël en de Palestijnen.

18. Wat vindt Een Ander Joods Geluid van de Muur?

Een Ander Joods Geluid vindt het bouwen van een Afscheidingsmuur deels rondom en deels op Palestijns gebied onaanvaardbaar, vanwege het negatieve effect dat de muur heeft op de mogelijkheden op een territoriaal aaneengesloten Palestijnse staat, op het leven van veel Palestijnen en vanwege de gevolgen voor de gehele Palestijnse economie. Israël heeft het recht en de plicht om haar burgers te beschermen tegen geweld vanuit de Palestijnse gebieden, maar indien voor een dergelijk rigoureuus middel gekozen wordt, had dat een muur horen te zijn óp de zogeheten [Groene Lijn](#) en niet aan de Palestijnse kant daarvan - de wapenstilstandsgrens tussen Israël en Jordanië na de oorlog van 1948. Overigens vindt Een Ander Joods Geluid dat de meest effectieve manier om een einde te maken aan Palestijns geweld tegen Israëlische burgers niet het bouwen van een muur is, maar het langs diplomatiek-politieke weg komen tot een duurzame vrede en een einde aan de bezetting, op basis van [VN Veiligheidsraadresoluties 242](#) en [2334](#).

19. Is Een Ander Joods Geluid voorstander van een economische, culturele of academische boycot van Israël middels BDS (Boycott, Divestment, Sanctions)?

Wij scharen ons achter een 'boycot van de bezetting', zoals bijvoorbeeld een boycot van producten uit de nederzettingen en van bedrijven en instellingen, Israëlische en niet-Israëlische, die profijt trekken uit de bezetting. Een dergelijke 'selectieve' boycot richt zich op het teniet doen van de voordelen

verkregen uit het voortduren van de bezetting en tevens op het tegengaan van de uitbreiding van de nederzettingen zelf. Voor zover een boycot van producten en diensten uit de nederzettingen organisaties en mensen treft, die in de bezetting geen rol spelen, acht EAJG dat het onontkoombare gevolg van het feit dat opeenvolgende Israëlische regeringen de bezetting langs meerdere wegen bewust verankerd hebben in de Israëlische samenleving als geheel. Ontvlechting van die verwevenheid is aan Israël.

Vanuit Nederland pleit Een Ander Joods Geluid voor maatschappelijk verantwoord ondernemen in Israël en de Palestijnse gebieden, wat inhoudt dat bedrijven niet dienen te investeren dan wel actief te zijn in Israëlische nederzettingen ('divestment'). Het kan hierbij gaan om zowel Nederlandse, Israëlische als andere buitenlandse bedrijven en instellingen. Een Ander Joods Geluid heeft zich in dit kader onder meer uitgesproken over en actie gevoerd tegen de toekenning van openbaar vervoergunningen in verschillende Nederlandse stadsregio's aan vervoersbedrijf Veolia, dat meegebouwd heeft aan een Light Rail in bezet Oost-Jeruzalem. Daarnaast steunt Een Ander Joods Geluid het desinvesteringsbeleid van het pensioenfonds PGGM, alsmede het beëindigen van de samenwerking van Nederlandse bedrijven als HasKoningDHV en Vitens met Israëlische samenwerkingspartners voor zover het projecten betreft die de bezetting dienen.

Op Europees niveau pleit Een Ander Joods Geluid voor het eenduidig koppelen van het intensiveren van de politieke en handelsrelaties en andere samenwerkingsovereenkomsten met Israël aan de mensenrechtensituatie in het land en in de bezette Palestijnse gebieden, en aan voortgang in het vredesproces. Een Ander Joods Geluid is geen voorstander van een alomvattende culturele of academische boycot van Israël, tenzij die boycot zich richt op instellingen in de nederzettingen, of op activiteiten die ten doel hebben voordeel te behalen uit de bezetting. [Lees meer in ons dossier 'BDS'>>](#)

20. Hoe beoordeelt Een Ander Joods Geluid Hamas?

Hamas kwam in 2006 via verkiezingen aan de macht in de Gazastrook. Deze islamistische beweging heeft een sociale component en een paramilitaire tak, de Izz ad-Din al-Qassam-brigades. Een Ander Joods Geluid veroordeelt het geweld dat wordt gebruikt door de Izz ad-Din al-Qassam-brigades. Tegelijkertijd erkent Een Ander Joods Geluid dat Hamas is geworteld in de Palestijnse samenleving en daarom als machtsfactor niet kan worden genegeerd. Daarbij moet aangetekend worden dat ook Israël in voorkomende gevallen dat

uitgangspunt hanteert en tenminste driemaal met Hamas een overeenkomst heeft gesloten.

Hamas wordt onder meer door Israël, de Verenigde Staten en de Europese Unie aangemerkt als terroristische organisatie. Een Ander Joods Geluid ziet geen geringe risico's in de doelstellingen die Hamas nastreeft, in de eerste plaats voor de bevolking van de Gazastrook, en wijst geweld en mensenrechtenschendingen door de groepering resoluut af. Tegelijkertijd is Hamas een religieus-nationale politieke beweging, die een belangrijke rol speelt binnen de Palestijnse politiek en onderdeel is van het politieke landschap. Hamas kent daarnaast ook meer pragmatische elementen, die diverse malen aantoonbaar een duidelijke bereidheid hebben getoond om compromissen te sluiten in de relatie van Hamas tot Israël en de Westerse wereld. Een Ander Joods Geluid ziet daarnaast Hamas in geen enkel scenario als een existentiële dreiging voor de staat Israël, een opvatting die ook van officiële Israëlische zijde wordt gehuldigd.

Wij zijn daarom van mening dat er gepraat met en geluisterd dient te worden naar Hamas - wat niet direct impliceert dat er onderhandeld moet worden of overeenkomsten gesloten moeten worden - en dat er oog moet zijn voor de meer pragmatische tak die de organisatie kent. Het isoleren van de beweging werkt contraproductief. In de woorden van de bekende Israëlische vredesactivist Uri Avnery: "vrede maak je met je vijanden, niet met je vrienden". [Lees meer in ons dossier 'Hamas'](#)>>

21. Is de Gazastrook nog bezet?

De bekende Israëlische mensenrechtenorganisatie B'Tselem [is van mening dat Israël nog altijd de Gazastrook bezet houdt](#), gezien Israëls controle over onder meer het luchtruim, de beheersing van de toegangen tot de Gazastrook over land en zee en de zeggenschap over het bevolkingsregister. Een Ander Joods Geluid onderschrijft deze opvatting, die in lijn is met het begrip 'bezetting' zoals gehanteerd in het internationaal recht. Lees meer in de Position Paper: [De Gazastrook: bezet door Israël?](#)